

Pohjois-Karjalan ja Keski-Karjalan työmarkkinat 2010-luvulla sekä väestö-, työvoima- ja työpaikkaennuste vuoteen 2030

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

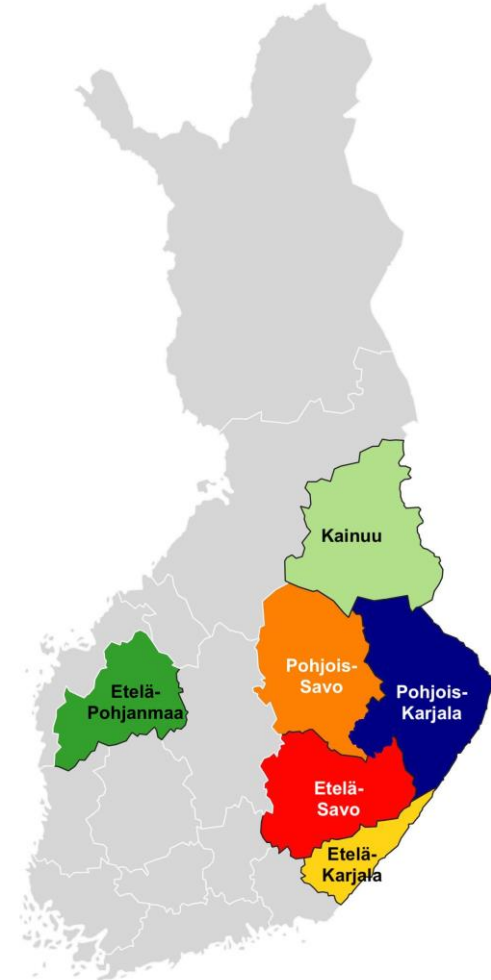
Pohjois-Karjalan työmarkkinoiden tilastoanalyysi

Selvitys on toteutettu osana KasvuPOK hanketta

Tilastoanalyysissa on tarkasteltu Pohjois-Karjalan työmarkkinoita koko maakunnan sekä yksittäin kaikkien kuntien näkökulmasta.

Tarkastelussa on kuvattu Pohjois-Karjalan työmarkkinoita viidestä eri näkökulmasta:

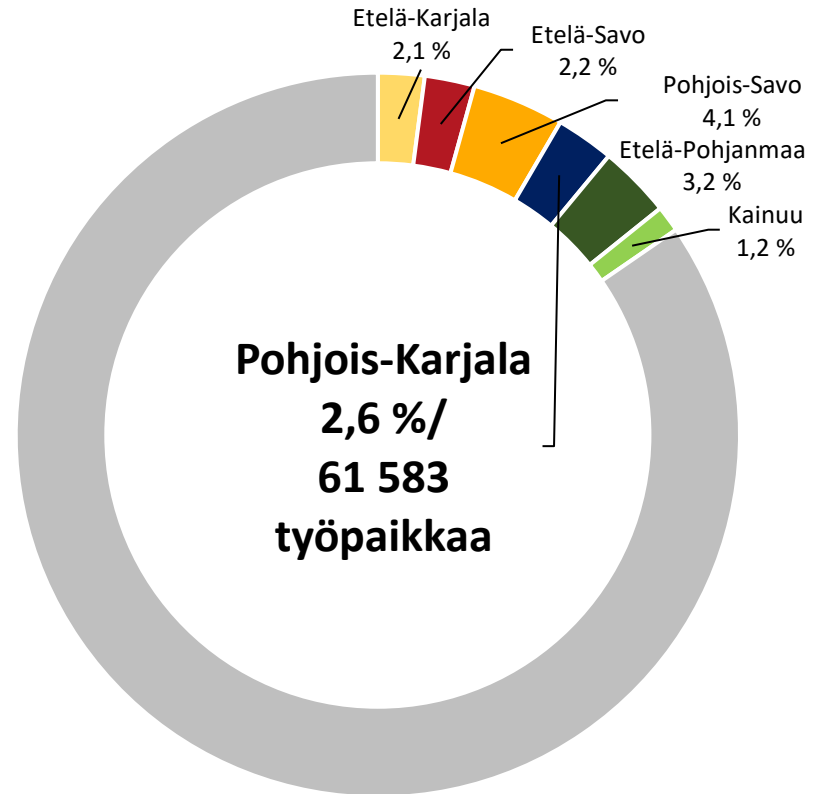
1. Työkäisen toteutunut väestönkehitys
 2. Työvoiman toteutunut kehitys ja rakenne
 3. Työpaikkojen ja työllisten toimialoittainen kehitys
 4. Väestöennuste ja skenaariot vuoteen 2030
 5. Työvoima- ja työpaikkaskenaariot vuoteen 2030
- **Maakuntatason tarkastelussa** Pohjois-Karjalan kehitystä on verrattu viiteen verrokkimaakuntaan, jotka on kuvattu viereisessä kartassa.
 - **Kuntatason tarkastelussa** on tarkasteltu jokaista Pohjois-Karjalan kuntaa sekä jokaisen kunnan näkökulmasta, että laajemmasta näkökulmasta.
 - Tarkastelussa Heinävesi on luettu osaksi Pohjois-Karjalaa, eikä Etelä-Savo. Valtimo on taas takautuvasti liitetty osaksi Nurmesta.

Pohjois-Karjalan työikäinen väestö, työvoima ja työpaikat

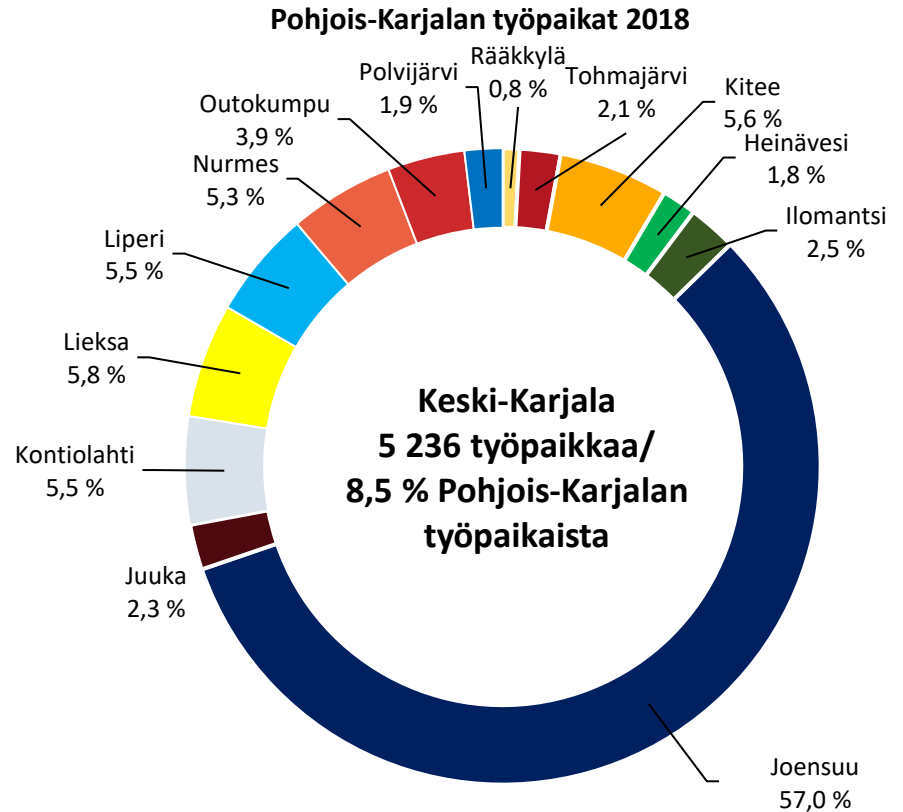
- Pohjois-Karjalassa asui vuonna 2019 hieman vajaa 100 000 työikäistä henkilöä (15-64-vuotiaista). Pohjois-Karjalassa asui verrokki-maakunnista kolmanneksi eniten työikäisiä vuonna 2019.
- Pohjois-Karjalassa asui vuonna 2018 yhteensä 62 157 työllistä henkilöä, eli 2,6 prosenttia koko maan työllisestä väestöstä. Pohjois-Karjalan osuus koko työllisestä väestöstä on hieman pienempi kuin työikäisen väestön osuus koko maan työikäisestä väestöstä.
- Pohjois-Karjalassa oli vuonna 2018 yhteensä 61 583 työpaikkaa eli 2,6 prosenttia koko maan työpaikoista. Maakunnassa oli lähes vastaava määrä työpaikkoja kuin työllisiä, eli maakunta on lähes työpaikkaomavarainen. Pieni ero työllisten ja työpaikkojen määrässä selittyy sisäänpendelöintiä suuremmalla ulospendelöinnillä.

Pohjois-Karjalan työpaikkojen osuus koko maasta 2018

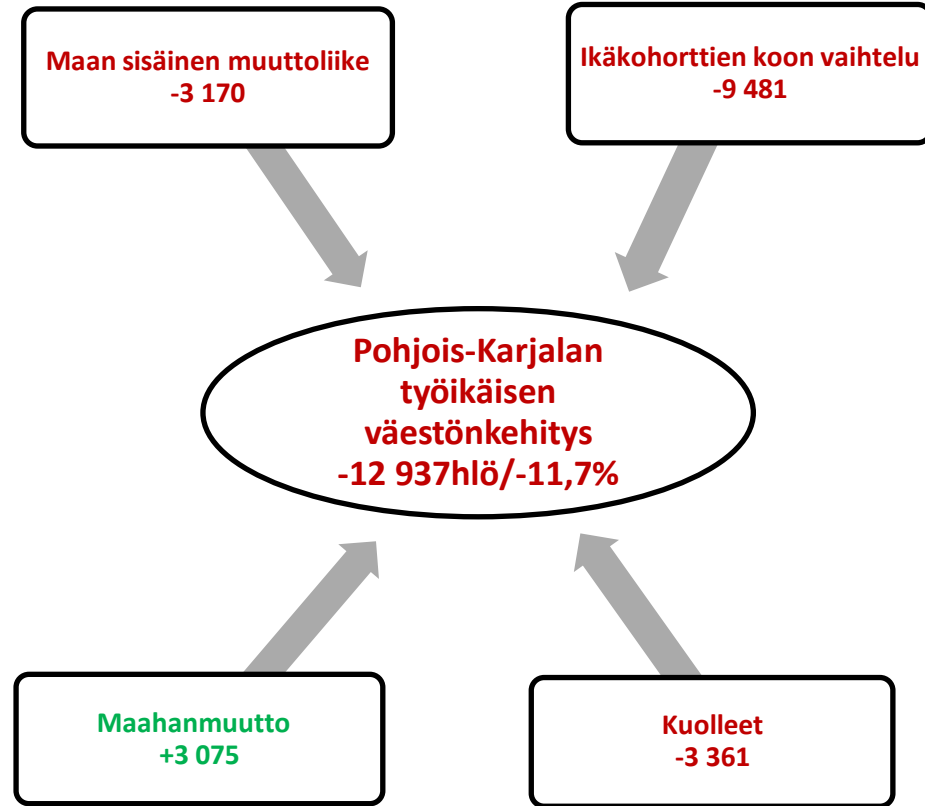
Keski-Karjalan työikäinen väestö, työvoima ja työpaikat

- Keski-Karjalassa asui 8 830 työikäistä vuonna 2019. Hieman vajaa joka kymmenes maakunnan työikäinen asuu Keski-Karjalassa. Keski-Karjalan kunnan työikäisestä väestöstä 61 prosenttia asui Kiteellä, 27 prosenttia Tohmajärvellä ja 12,3 prosenttia Rääkkylässä.
- Keski-Karjalassa asui 5 606 työllistä henkilöä vuonna 2018. Työllisten osuus koko maakunnan työllisistä oli 9 prosenttia. Keski-Karjalan kunnan työllisestä väestöstä 61 prosenttia asui Kiteellä, 27 prosenttia Tohmajärvellä ja 12,3 prosenttia Rääkkylässä.
- Keski-Karjalassa oli 5 236 työpaikkaa vuonna 2018. Keski-Karjalassa oli 8,5 prosenttia maakunnan työpaikoista. Keski-Karjalan seudulla on enemmän työllisiä, kuin työpaikkoja: tätä selittää pendelöinti maakunnassa.

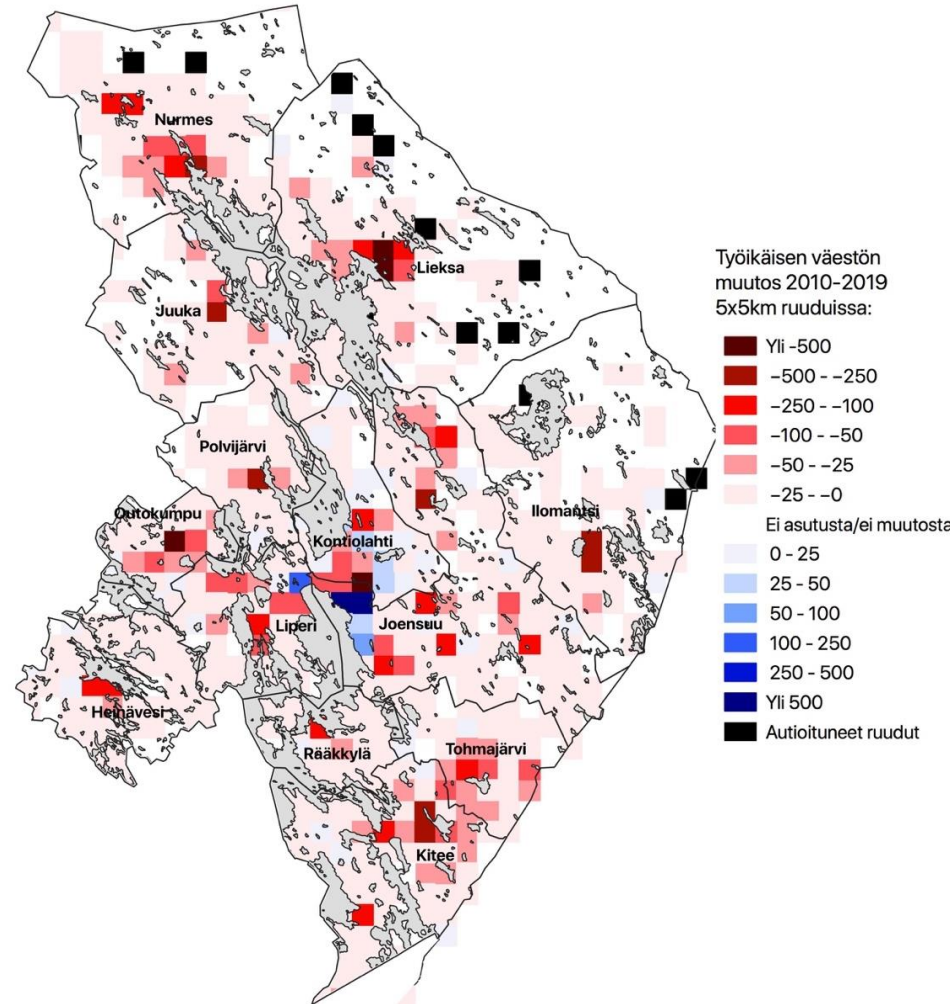
Pohjois-Karjalan työikäisen väestön kehitys 2010-2019

- Pohjois-Karjalan työikäinen väestö (15-64-vuotiaat) supistui hieman vajaalla 13 000 henkilöllä 2010-luvulla (-11,7%). Työikäinen väestö supistui voimakkaasti koko 2010-luvun ajan. Työikäisen väestön kehitys oli kuitenkin suhteellisen maltillista verrokkimaakuntiin verrattuna.
- Merkittävien 2010-luvulla Pohjois-Karjalan työikäistä väestöä supistanut tekijä oli ikäkohorttien koon vaihtelu: 2010-luvulla maakunnan työikäisestä väestöstä poistui 9 481 henkilöä enemmän kuin työikäiseen väestöön siirtyi henkilöitä.
- Maan sisällä kärsityt muuttotappiot supistivat kohtuullisesti työikäistä väestöä, joskin erot kuntien välillä olivat erittäin suuret.
- Kuolleisuus oli myös merkittävä työikäistä väestöä supistanut tekijä, joskin kuolleisuus painottui 55-64-vuotiaisiin (miehiin), jotka olisivat joka tapauksessa poistuneet työvoimasta.
- Maahanmuutto oli ainoa työikäistä väestöä kasvattanut tekijä 2010-luvulla. Merkittävä osa maahanmuutosta Pohjois-karjalaan kuitenkin "valuu" maan sisäisessä muuttoliikkeessä muuhun maahan

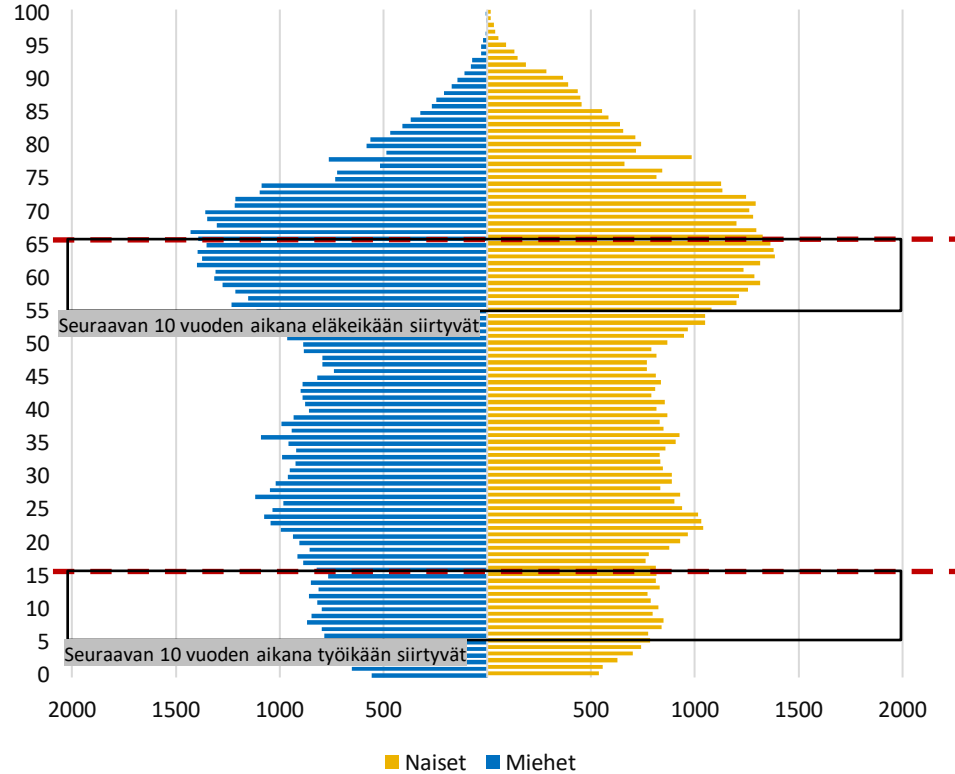
Pohjois-Karjalan kuntien työikäisen väestön kehitys 2010-2019

- Pohjois-Karjalan työikäisen väestön kehitys oli erittäin polarisoitunutta 2010-luvulla. Työikäinen väestö kasvoi Kontiolahdella, supistui hieman Joensuussa ja kohtuullisesti Liperissä, muissa, maakunnan kunnissa työikäinen väestö supistui erittäin voimakkaasti. Keski-Karjalan kaikissa kunnissa työikäinen väestö supistui voimakkaasti 2010-luvulla.
- Työikäisen väestön polarisoituneen kehityksen syvyys korostuu paikkatietopohjaisessa tarkastelussa. Työikäinen väestö kasvoi Joensuun ydinkeskustassa, osissa Kontiolahtea sekä Liperin Ylämyllyn taajaman alueella. Muilla alueilla ja etenkin muissa taajamissa työikäinen väestö supistui erittäin voimakkaasti 2010-luvulla.
- Keski-Karjalan alueella työikäinen väestö supistuu suurimmassa osassa Keski-Karjalaa, pientä kasvua on tapahtunut 2010-luvulla vain pistemäisesti. Erityisen voimakasta työikäisen väestön supistuminen oli Kiteen keskustaajaman alueella (jossa myös väestötiheys on suuri).

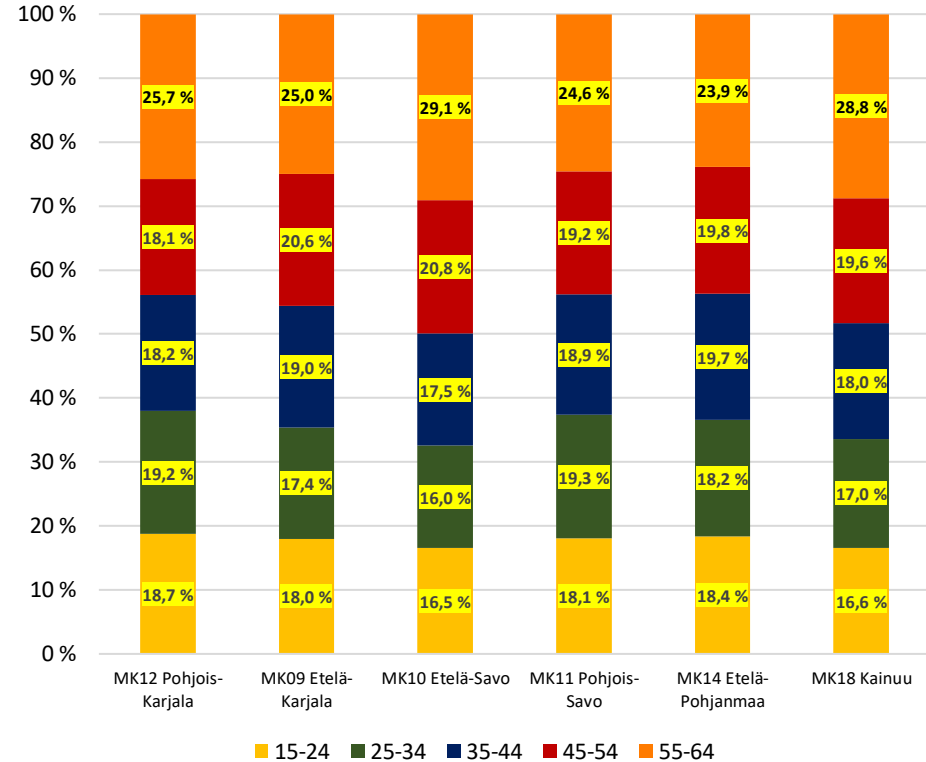

Pohjois-Karjalan väestön ikärakenne

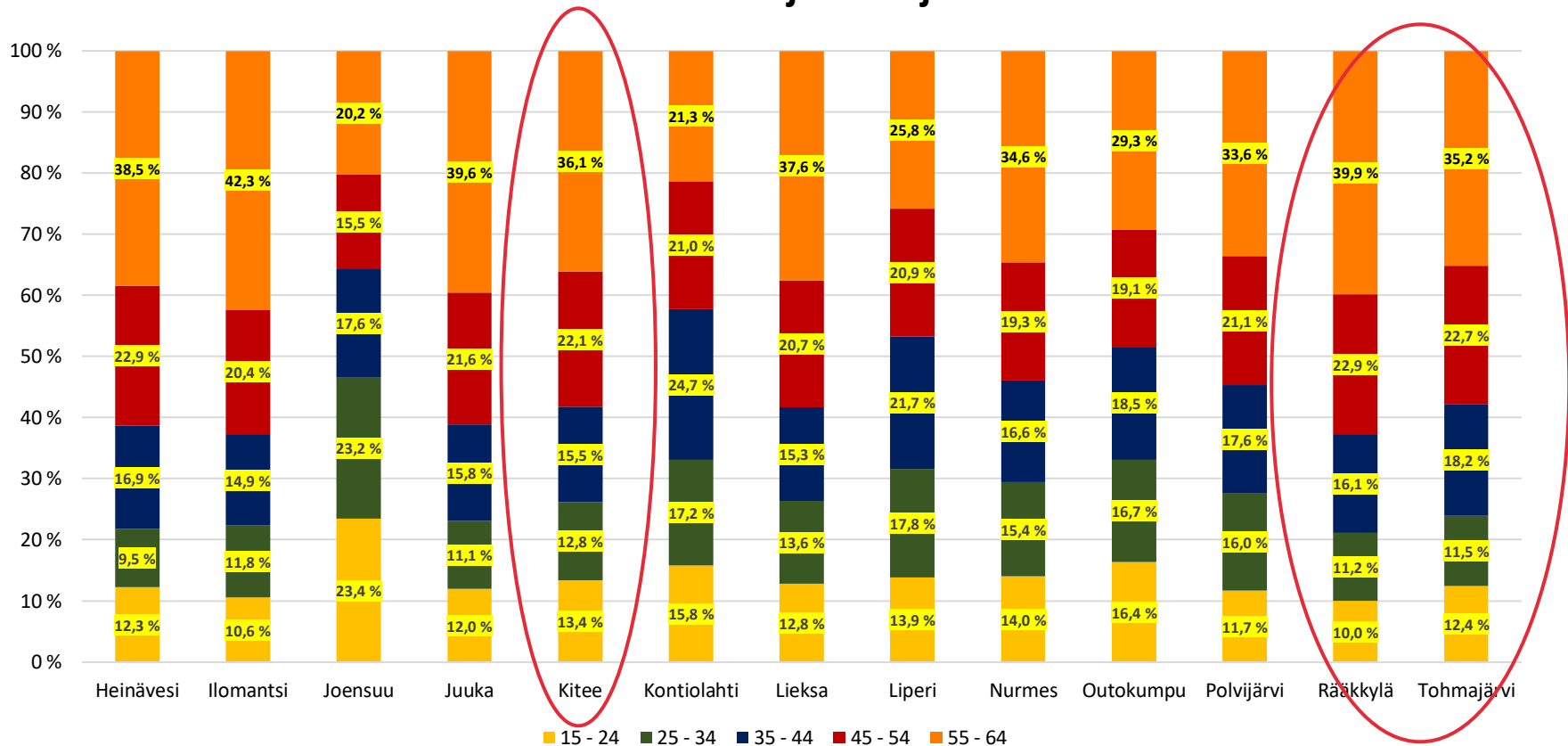
Pohjois-Karjalan väestöpyramidi 2019

Pohjois-Karjalan ja verrokki maakuntien työikäisen väestön ikärakenne 2019

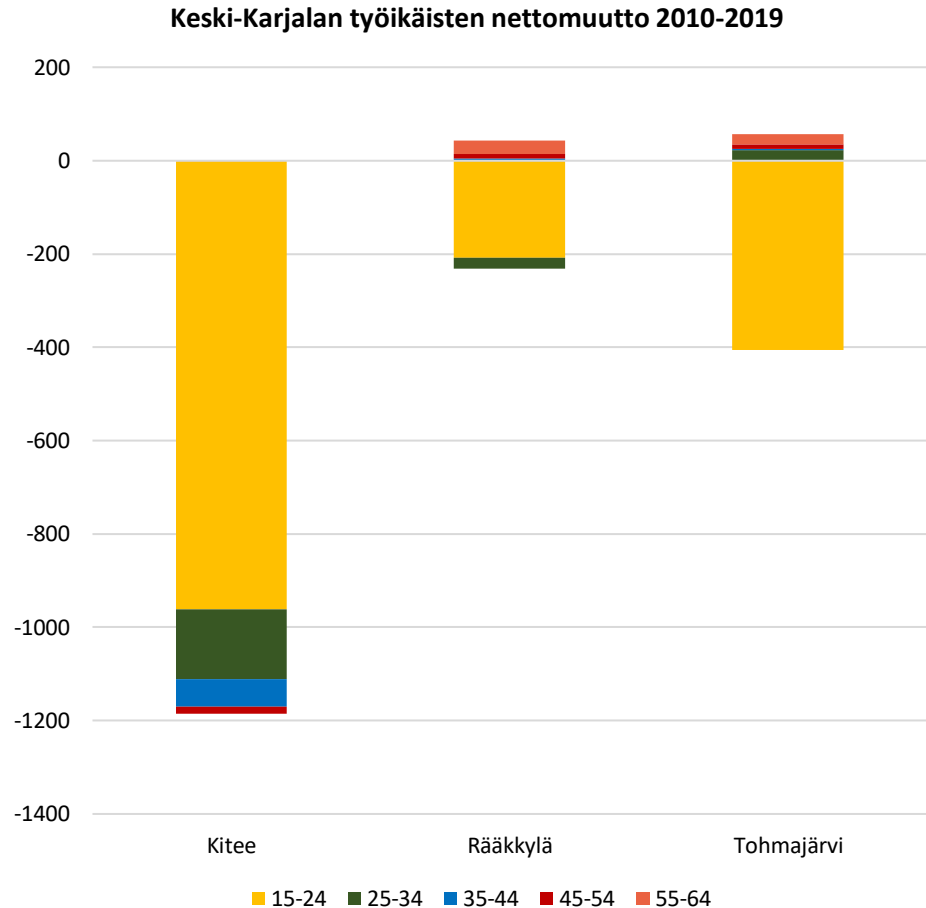

Ero työikäisen väestön ikärakenteessa ja 2020-luvulla eläkeikään siirtyvän väestön osuudessa on suuri Pohjois-Karjalan kunnissa

Työikäisten muuttoliike maan sisällä

- Pohjois-Karjalan muuttotappiot maan sisällä perustuvat muuttotappioihin 15-24-vuotiaiden ja 25-34-vuotiaiden ikäryhmissä. Muuttotappiot ovat etenkin nuorten ryhmässä verrokkeihin verrattuna maltillisia, kun taas 25-34-vuotiaiden ryhmässä suuria; tätä selittää maakunnan merkittävä korkeakoulutustoiminta. Muuttovoittoa Pohjois-Karjala saa lähinnä 55-64-vuotiaista.
- Maan sisäisen muuttoliikkeen vaikutus Pohjois-Karjalan kuntien väestönkehitykseen vaihteli merkittävästi. **Joensuu oli ainoa kunta maakunnassa, joka sai muuttovoittoja maan sisältä.** Muuttotappiot olivat maltillisia Kontiolahdella ja Liperissä, muissa maakunnan kunnissa tappiot olivat huomattavan suuria.
- Keski-Karjalan kaikissa kunnissa muuttotappiot maan sisällä perustuvat pitkälti 15-24-vuotiaiden muuttoihin. Alueen kunnista muuttaa 15-24-vuotiaita etenkin Joensuuhun. Tässä ikäryhmässä muuttajat ovat pääosin opiskelijoita ja työllisiä.
- Kitee kärsii myös suhteellisen suuria muuttotappioita 25-34-vuotiaiden ryhmässä, jossa Rääkkylä kärsii pieniä muuttotappiota, kun taas Tohmajärvi saa pieniä muuttovoittoja.

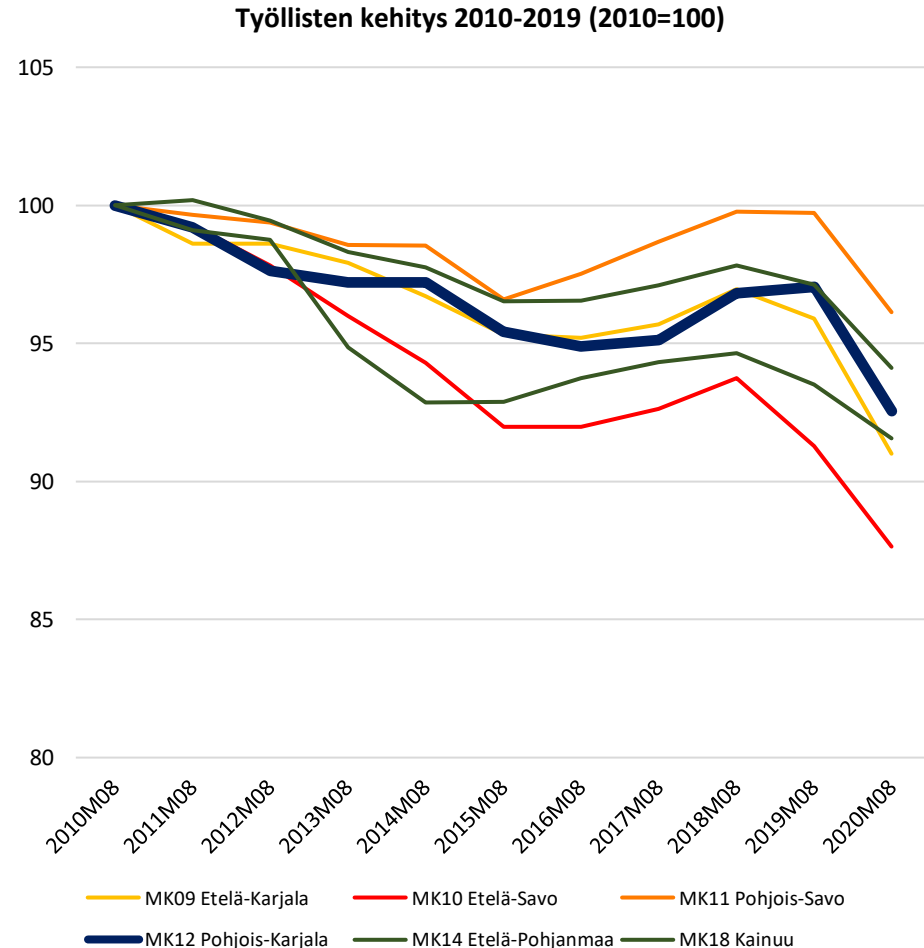
Työikäisten kansainvälinen muuttoliike

- Pohjois-Karjala sai ulkomailta hieman yli 3 000 henkilöä muuttovoittoa 2010-luvulla. Muuttovoitot painottuivat 15-34-vuotiaiden ikäryhmiin; tätä vanhemmista ikäryhmistä saadut muuttovoitot olivat vähäisiä. Pohjois-Karjalan muuttovoitot ulkomailta olivat asukaslukuun suhteutettuna linjassa verrokkien kanssa.
- Ulkomailta saatujen muuttovoittojen rakenne oli kuitenkin haastava; vain 23 prosenttia muuttovoitoista perustui henkilöihin, jotka olivat työllisiä muuttovuoden lopulla, noin puolet ulkomailta saaduista muuttovoitoista perustui työttömiin tai työvoiman ulkopuolisiin.
- Ulkomailta saadut muuttovoitot jakaantuivat epätasaisesti maakunnan kuntien välillä. Suuria muuttovoittoja saivat lähinnä Joensuu ja Lieksa, merkityksellisiä muuttovoittoja saivat myös Kitee ja Kontiolahti. Useissa kunnissa kansainvälisen muuttoliikkeen rakenne on haastavaa, työllisten osuus muuttajista on matala, kun taas työttömien ja työvoiman ulkopuolisten osuus on korkea.
- Haastavan rakenteen lisäksi monet maakunnan kunnat menettävät huomattavan osan maahanmuuttajista maan sisäisessä muuttoliikkeessä.

2010-2019, yht.	Muuttovoitot ulkomailta	Vierskielisten nettomuutto maan sisällä
Ilomantsi	49	-40
Joensuu	1672	-505
Juuka	24	-44
Kitee	261	-140
Kontiolahti	196	-178
Lieksa	537	-425
Liperi	57	-8
Nurmes	78	-39
Outokumpu	70	-21
Polvijärvi	20	-6
Rääkkylä	26	-34
Tohmajärvi	55	-46
Heinävesi	30	-13

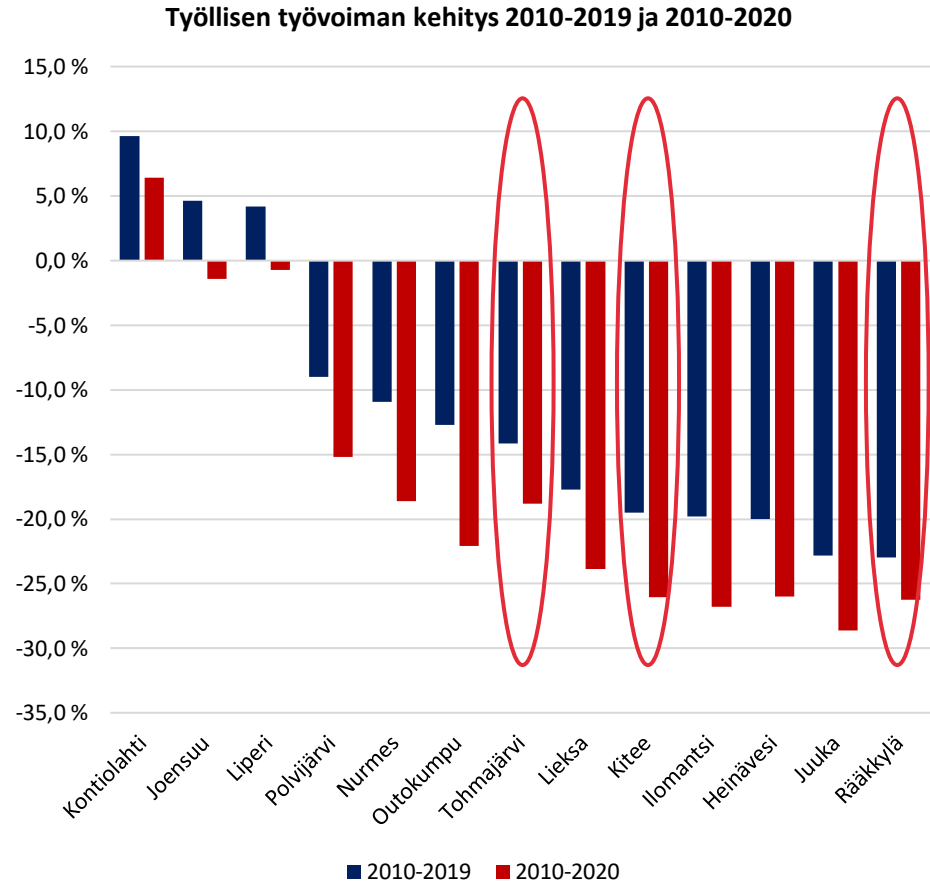
Työvoiman ja työllisen väestön kehitys oli työikäisen väestön kehitystä maltillisempaa

- Pohjois-Karjalan työvoima (työlliset + työttömät) kehittyi merkittävästi työikäistä väestöä maltillisemmin 2010-luvulla. Työvoimaan kuuluva väestö supistui Pohjois-Karjalassa 2010-luvulla 4 260 henkilöllä eli 5,7 prosentilla. Työvoiman kehitys oli kolmanneksi maltillisinta verrokkimaakunnista.
- Työvoiman työikäistä väestöä maltillisempi kehitys perustui työvoiman ulkopuolisen väestön huomattavan voimakkaaseen supistumiseen. Työvoiman ulkopuolinen väestö supistui etenkin ikärakenteen muutosten takia: merkittävä määrä jo eläkkeellä olevia työikäisiä siirtyi 2010-luvun aikana eläkeikään.
- Myös työllisten määrän kehitys oli työikäistä väestöä maltillisempaa etenkin vuosien 2010-2019 aikana. Työllinen väestö supistui voimakkaasti 2010-luvun alkupuolella ja keskivaiheilla, mutta 2010-luvun loppupuolella työllinen väestö kasvoi voimakkaasti. Vuosien 2010-2019 aikana työllinen väestö supistui 1 922 henkilöllä eli 3 prosentilla.
- Vuoden 2020 kehitys heikensi kuitenkin huomattavasti työllisen väestön kehitystä: työllinen väestö supistui vuoden 2020 aikana lähes 3 000 henkilöllä: tämä näkyi etenkin työttömien määrän voimakkaana kasvuna.

Työvoiman ja työllisen väestön kehitys oli työikäisen väestön kehitystä maltillisempaa

- **Työvoiman kehitys vaihteli erittäin voimakkaasti Pohjois-Karjalan eri kunnissa.** Työvoima kasvoi Joensuussa, Kontiolahdella ja Liperissä vuosien 2010-2020 aikana, kun taas muissa maakunnan kunnissa työvoima supistui voimakkaasti 15-25 prosentilla. Käytännössä kaikissa kunnissa työvoiman kehitys oli kuitenkin hieman työikäisen väestön kehitystä maltillisempaa.
- Keski-Karjalan kunnissa työvoima supistui erittäin voimakkaasti, seudulla työvoima supistui 2010-luvulla 1 911 henkilöllä. Kehitys oli maltillisinta Tohmajärvellä, heikointa Rääkkylässä.
- **Työllisen väestön kehitys oli työvoiman tavoin erittäin eriytynyttä Pohjois-Karjalan kunnissa.** Vuosien 2010-2019 aikana työllinen väestö kasvoi Joensuussa, Liperissä ja Kontiolahdella, muissa kunnissa työllinen väestö supistui 9 prosentista 23 prosenttiin. Heikosta kehityksestä huolimatta 2010-luvun loppupuolella työllinen väestö kasvoi useissa maakunnan kunnissa talouden tilan vahvistuttua.
- **Vuoden 2020 aikaan työllisten määrä väheni voimakkaasti kaikissa maakunnan kunnissa.** Vuoden 2020 huomioiden ainoastaan Kontiolahden työllisten määrä kasvoi vuosien 2010-2020 aikana.
- Keski-Karjalan työllinen väestö supistui vuosien 2010-2019 aikana 1 250 henkilöllä. Kehitys oli maltillisinta Tohmajärvellä ja heikointa Rääkkylässä.

Työllisyyden ja työttömyyden rakenne Pohjois-Karjalassa

	Työllisyysaste* 2020	Työttömyysaste 2020	Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste 2020	Ulkomaalaisten työttömyys 2020	Pitkäaikaistyöttömät työvoimasta 2020	Lomautetut työvoimasta 2020
MK09 Etelä-Karjala	68,3 %	12,9 %	18,4	28	2,60 %	1,90 %
MK10 Etelä-Savo	68,9 %	11,0 %	16	25	2,90 %	1,20 %
MK11 Pohjois-Savo	69,9 %	12,0 %	15,6	27,5	3,70 %	2,00 %
MK12 Pohjois-Karjala	66,1 %	15,2 %	19,3	35,3	4,40 %	1,80 %
MK14 Etelä-Pohjanmaa	73,8 %	8,4 %	12,7	20,3	1,30 %	1,40 %
MK18 Kainuu	69,0 %	10,1 %	13,2	20,6	2,20 %	1,00 %

Työllisyyden ja työttömyyden rakenne Pohjois-Karjalan kunnissa 2019 ja 2020

	Työllisyysaste* 2020	Työttömyysaste 2020	Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste 2020	Ulkomaalaisten työttömyys 2020	Pitkäaikaistyöttömät työvoimasta 2020	Lomautetut työvoimasta 2020
Ilomantsi	58,1 %	16,4 %	19,0 %	29,4 %	6,3 %	1,9 %
Joensuu	61,4 %	16,1 %	18,7 %	33,3 %	4,5 %	1,7 %
Juuka	54,8 %	15,2 %	22,1 %	26,7 %	4,3 %	2,6 %
Kitee	60,9 %	16,9 %	18,4 %	46,5 %	5,1 %	2,6 %
Kontiolahti	75,0 %	10,4 %	18,5 %	30,0 %	2,8 %	1,4 %
Lieksa	58,7 %	15,8 %	19,7 %	19,4 %	5,2 %	1,0 %
Liperi	70,7 %	12,0 %	19,6 %	35,6 %	3,3 %	2,0 %
Nurmes	63,0 %	13,8 %	19,2 %	31,1 %	4,5 %	1,5 %
Outokumpu	58,2 %	20,0 %	34,7 %	30,7 %	4,9 %	3,4 %
Polvijärvi	64,3 %	15,7 %	22,2 %	33,3 %	4,9 %	2,3 %
Rääkkylä	59,6 %	15,9 %	13,2 %	22,7 %	4,8 %	1,4 %
Tohmajärvi	63,4 %	16,4 %	18,6 %	51,9 %	4,3 %	2,5 %
Heinävesi	62,3 %	12,6 %	12,9 %	25,0 %	4,7 %	1,2 %

Pohjois-Karjalan työpaikkarakenne

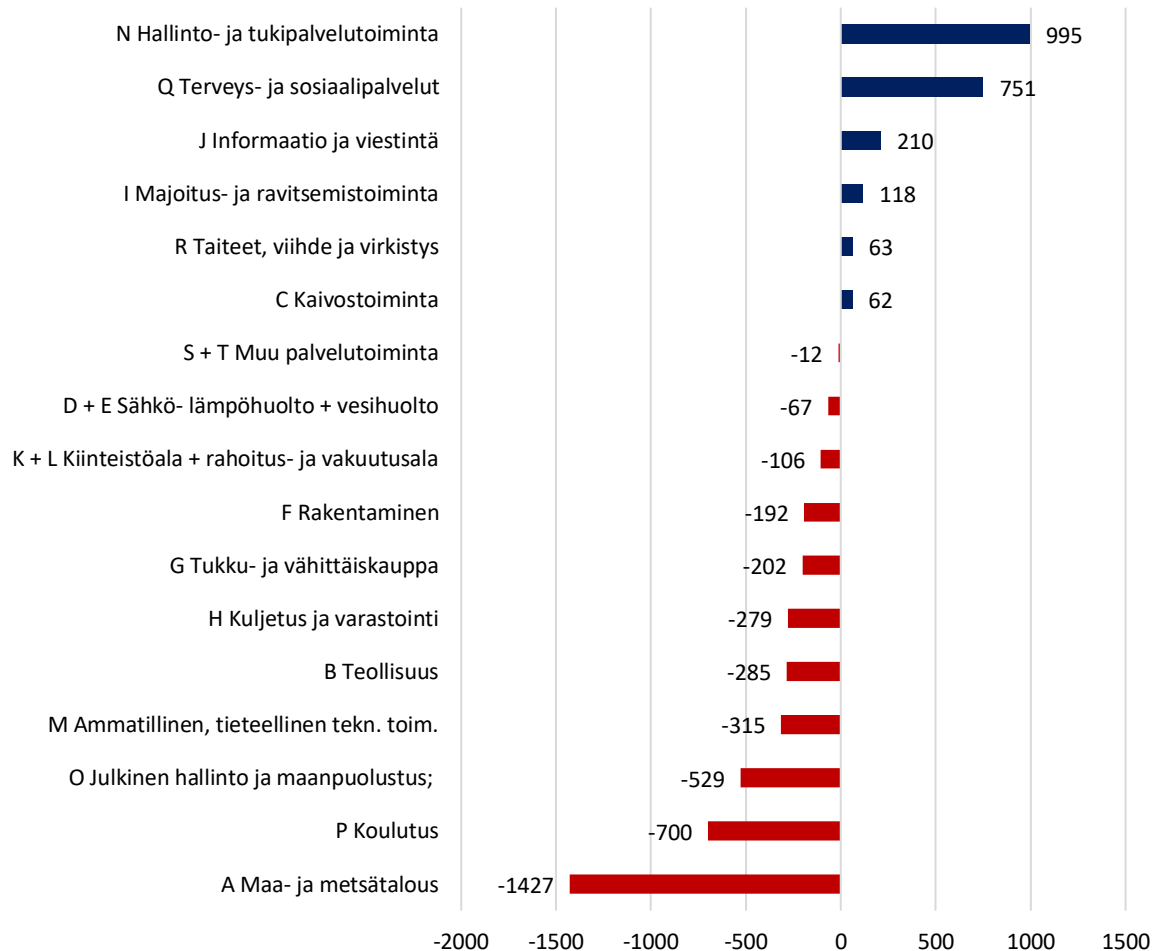
- Pohjois-Karjalan merkittävimmät työpaikkojen toimialat olivat TOL2008 luokituksella terveys- ja sosiaalipalvelut (20,7 % työpaikoista), teollisuus (15,7% työpaikoista), tukku- ja vähittäiskauppa (9,9% työpaikoista) sekä koulutus (8,1% työpaikoista).
- Pohjois-Karjalan työpaikkojen toimialoitteinen rakenne muistutti pääosin verrokkimaakuntia. Eroa verrokkien ja Pohjois-Karjalan välillä oli etenkin teollisuuden, koulutuksen ja sote-palveluiden osuudessa työpaikoista.
- Maakunnan kuntien toimialoitteinen työpaikkarakenne (seuraavalla dialla) vaihteli huomattavasti enemmän kuin Pohjois-Karjalan ja verrokkimaakuntien työpaikkarakenne. Erot olivat erittäin suuria etenkin teollisuuden sekä maa- ja metsätalouden merkityksessä työllistäjänä. Toisaalta terveys- ja sosiaalipalveluiden työpaikkojen osuus oli suhteellisen vastaavaa kaikissa maakunnan kunnissa.
- On huomionarvoista että lähes kaikilla aloilla enemmistö työpaikoista sijaitsi kuitenkin Joensuussa.

Pohjois-Karjalan työpaikkarakenne 2019

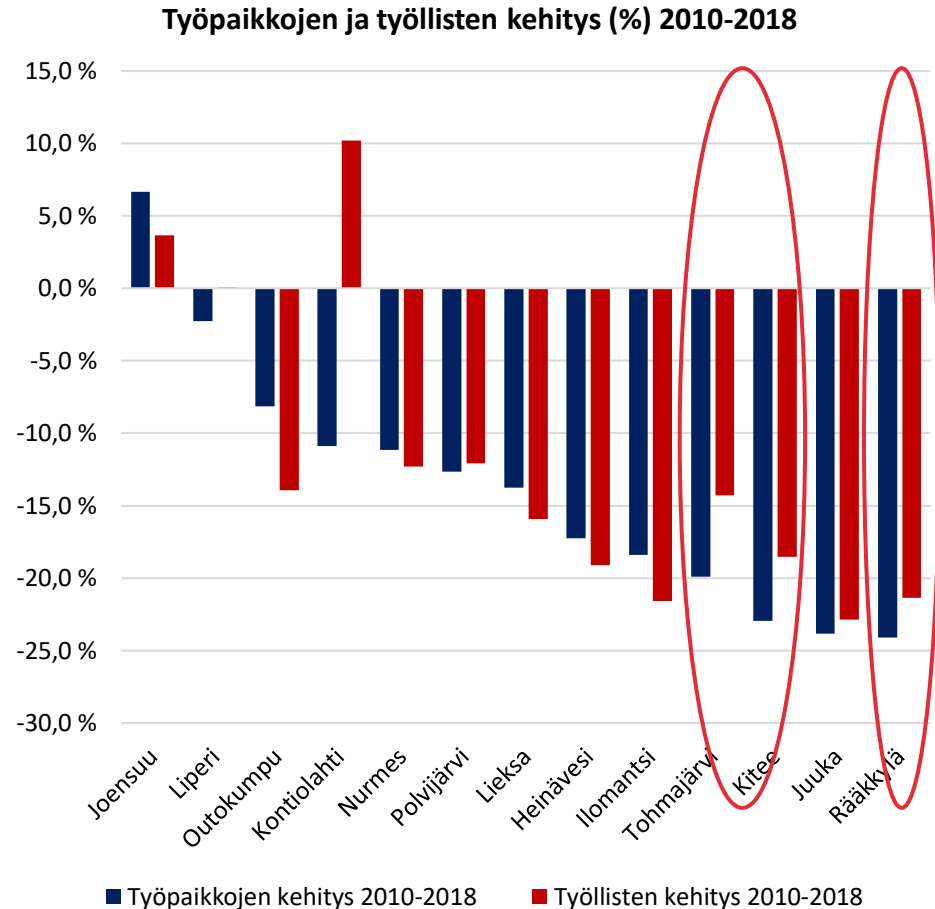
Pohjois-Karjalan työpaikkakehitys 2010-2018

- Vuosien 2010-2018 aikana Pohjois-Karjalan työpaikkojen määrä väheni 2 455 työpaikalla. Työpaikkojen määrä väheni voimakkaasti 2010-luvun alussa, mutta 2010-luvun puolivälin jälkeen työpaikkojen määrä kasvoi taas maakunnassa.
- Toimialoittain kehityksessä on merkittäviä eroa. Työpaikkojen määrä supistui erittäin voimakkaasti maa- ja metsätalouden, koulutuksen ja julkishallinnon aloilla. Kasvua tapahtui etenkin hallinto- ja tukipalveluiden, sote-palveluiden sekä informaation ja viestinnän aloilla.
- Verrokkimaakuntiin verrattuna Pohjois-Karjalan työpaikkakehityksessä oli eroja ja yhtäläisyyksiä. Esimerkiksi maa- ja metsätalouden työpaikkakehitys oli erittäin heikkoa kaikissa verrokkimaakunnissa, kun taas sote-palveluiden työpaikat kasvoivat. Eroa oli etenkin teollisuuden työpaikkakehityksessä.

Pohjois-Karjalan kuntien työpaikkakehitys 2010-2018

- Työpaikkojen määrän kehitys oli eriytynyttä maakunnassa 2010-luvulla. Työpaikkojen määrä kasvoi vain Joensuussa, jossa työpaikkojen määrä kasvoi 1 180 työpaikalla. Liperissä työpaikkojen määrän väheneminen oli taas maltillista. Muissa Pohjois-Karjalan kunnissa työpaikkojen määrä väheni 10 prosentista 24 prosenttiin.
- Työpaikkakehitys erosi etenkin Joensuun ydinseudulla työllisten määrän kehityksestä: työllisten määrä kehittyi Kontiolahdella ja Liperissä työpaikkoja vahvemmin, Joensuuhun kehitys oli taas käännteistä. Tätä selittää pendelöinti maakunnassa.
- Työpaikkakehityksen kuva muuttuu, kun kehitystä tarkastellaan toimialoittain (seuraava dia). Erot eri kuntien saman toimialan työpaikkakehityksessä ovat erittäin suuria, esimerkiksi teollisuuden työpaikkakehitys vaihteli voimakkaasta kasvusta voimakkaaseen supistumiseen.
- Keski-Karjalan kaikissa kunnissa työpaikkakehitys oli heikompa kuin työllisten kehitys. Tätä selittää lisääntynyt pendelöinti tai pendelöinnin vähäisempi väheneminen.

Pohjois-Karjalan kuntien työpaikkakehitys toimialoittain 2010-2018

Työpaikat, muutos	Jomantsi	Joensuu	Juuka	Kitee	Kontiolahti	Lieksa	Liperi	Nurmes	Outokumpu	Polvijärvi	Rääkkylä	Tohmajärvi	Heinävesi
A Maa- ja metsätalous	-37,4 %	-20,7 %	-43,4 %	-31,8 %	-31,0 %	-35,7 %	-24,8 %	-22,8 %	-37,7 %	-31,1 %	-41,2 %	-32,2 %	-8,3 %
C Kaivostoiminta	-71,4 %	60,0 %	-52,6 %	-37,5 %	0,0 %	100,0 %	-57,1 %	-100,0 %	0,0 %	2600 %	100,0 %	-44,4 %	0,0 %
B Teollisuus	-19,7 %	6,9 %	-46,0 %	-26,2 %	20,6 %	-20,5 %	39,5 %	6,2 %	-9,9 %	-16,2 %	-28,6 %	-1,4 %	-41,6 %
D + E Sähkö- lämpöhuolto + vesihuolto	0,0 %	-14,2 %	0,0 %	-2,1 %	-22,2 %	-20,5 %	-40,0 %	-11,1 %	3,1 %	-40,0 %	-100,0 %	-10,0 %	-20,0 %
F Rakentaminen	-18,5 %	0,4 %	-20,5 %	-47,5 %	21,1 %	7,7 %	0,6 %	3,7 %	-15,5 %	7,1 %	-69,8 %	-12,5 %	0,0 %
G Tukku- ja vähittäiskauppa	-1,8 %	3,6 %	-1,9 %	-17,3 %	-30,5 %	-12,9 %	4,4 %	-15,7 %	-13,4 %	-15,2 %	-36,7 %	-22,3 %	-18,5 %
H Kuljetus ja varastointi	-10,9 %	3,4 %	-23,0 %	-25,0 %	-8,9 %	-21,0 %	0,0 %	-16,2 %	-32,9 %	-43,2 %	-13,0 %	-45,7 %	-33,8 %
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	-38,1 %	28,5 %	-31,0 %	-40,5 %	-33,3 %	-17,1 %	34,1 %	-15,9 %	48,0 %	-14,1 %	-20,0 %	-57,7 %	1,9 %
J Informaatio ja viestintä	42,9 %	21,9 %	-55,6 %	0,0 %	-38,5 %	63,2 %	40,0 %	-26,7 %	45,5 %	150,0 %	0,0 %	-90,0 %	20,0 %
K + L Kiinteistöala + rahoitus- ja vakuutusala	-37,5 %	1,6 %	-47,1 %	-37,4 %	-65,9 %	37,5 %	4,8 %	-33,9 %	-50,0 %	-30,4 %	116,7 %	-58,8 %	-39,1 %
M Ammatillinen, tieteellinen tekn. toim.	-17,6 %	-4,0 %	-75,0 %	-6,8 %	-48,7 %	-26,6 %	-12,0 %	-29,9 %	-24,3 %	-17,5 %	9,1 %	-52,2 %	-26,7 %
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	11,1 %	50,4 %	-15,7 %	-6,2 %	59,4 %	-3,3 %	26,6 %	-27,4 %	26,4 %	-7,1 %	-16,7 %	62,9 %	-15,6 %
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus;	-20,7 %	3,2 %	-4,7 %	-50,0 %	-55,1 %	-12,2 %	-44,0 %	5,2 %	-55,8 %	-45,8 %	18,8 %	-0,9 %	-52,6 %
P Koulutus	-20,2 %	-11,8 %	-21,6 %	-31,2 %	2,1 %	-28,4 %	17,4 %	-19,3 %	-12,0 %	-16,3 %	-10,7 %	-14,8 %	-6,5 %
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	-8,9 %	16,7 %	16,2 %	7,7 %	-21,3 %	11,8 %	-19,1 %	0,1 %	28,5 %	-18,7 %	-0,7 %	-6,5 %	-7,4 %
R Taiteet, viihde ja virkistys	31,6 %	-1,4 %	114,3 %	21,6 %	12,7 %	-8,6 %	178,9 %	8,3 %	100,0 %	50,0 %	-16,7 %	-44,4 %	-15,4 %
S + T Muu palvelutoiminta	-23,3 %	-1,5 %	-18,5 %	20,1 %	0,0 %	-22,1 %	45,5 %	-20,0 %	7,7 %	33,3 %	-14,3 %	37,8 %	7,0 %

Työikäisen väestön, työvoiman ja työpaikkakehityksen ennakointi

Pohjois-Karjalan työmarkkinoiden tulevaisuutta on ennakoitu tarkastelemalla maakunnan ja maakunnan kuntien **työikäisen väestön, (työllisen) työvoiman ja työpaikkojen kehitystä 2020-luvulla.**

1. **Työikäisen väestön kehitystä** ennakoitiin kolmella eri skenaariolla. Työikäisen väestön kehityksen ”pohjaennuste” on Tilastokeskuksen väestöennuste, jonka tueksi on tehty kaksi vahvempaa kehitystä kuvaavaa väestöennustetta. Kaksi vahvemman kehityksen väestöennustetta perustuvat MDI:n väestöennustemalliin, joka vastaa pohjaolettamiltaan Tilastokeskuksen väestöennustetta, mutta jossa tiettyjä väestönkehityksen osa-alueita on muokattu.
2. **Työllisen työvoiman ennuste** on tehty toimialoittain (TOL 2008) perustuen työikäisen väestön ennakoituun kehitykseen 2020-luvulla. Työvoiman ennusteessa yhdistetään trendiennustetta, työikäisen väestön ennustetta sekä VATT:n toimialoittaisen työvoiman tarpeen ennakoitua kehitystä 2020-luvulla. Ennuste kuvaa TOL 2008 luokituksen yleisellä tasolla kunnittain työllisen työvoiman kehityksen eri väestöskenaarioissa vuoteen 2030.
3. **Työpaikkojen kehityssennuste** on pitkälti trendiennuste, jossa on erikseen huomioitu eri toimialojen suhteellinen kehitys suhteessa muuhun kunnan kehitykseen. Trendiennuste kuvaa käytännössä vuosien 2007-2018 kehityksen perusteella 2020-luvun kehitystä.

→ Ennakoinnissa ei olla huomioitu vuoden 2020 vaikutuksia, sillä tästä vuodesta ei ole saatavilla tarvittavaa dataa, eikä vuoden 2020 kehityksen vaikutuksia voida vielä kokonaisuudessaan tulkita.

Koostetaulukko työikäisen väestön kehityksen skenaarioiden olettamista

	Tilastokeskuksen ennuste	Skenaario +	Skenaario ++
Syntyvyys	Ei merkitystä työikäisen väestön ennusteelle	Ei merkitystä työikäisen väestön ennusteelle	Ei merkitystä työikäisen väestön ennusteelle
Kuolleisuus	Perustuu ikäluokittain laskettuihin kuolemanvaaroihin, joissa huomioidaan eliniän kasvu	Sama kuin Tilastokeskuksen ennusteessa	Sama kuin Tilastokeskuksen ennusteessa
Maan sisäinen tulomuutto	Perustuu ikäluokittain ja alueittain laskettuihin ikäluokittaisiin muuttoalttiuksiin, jotka on laskettu vuosien 2014-2018 toteumasta. Olettamana on, että alttiudet pysyvät vastaavina koko ennustejakson.	Perustuu vastaavaan menetelmään kuin Tilastokeskuksen ennuste, mutta viiteen suurimman tulomuuton vuoteen 2010-luvulla	Perustuu vastaavaan menetelmään kuin Tilastokeskuksen ennuste, mutta viiteen suurimman tulomuuton vuoteen 2010-luvulla
Maan sisäinen lähtömuutto	Perustuu ikäluokittain ja alueittain laskettuihin ikäluokittaisiin muuttoalttiuksiin, jotka on laskettu vuosien 2014-2018 toteumasta. Olettamana on, että alttiudet pysyvät vastaavina koko ennustejakson.	Perustuu vastaavaan menetelmään kuin Tilastokeskuksen ennuste, mutta viiteen vähäisimmän lähtömuuton vuoteen 2010-luvulla	Perustuu vastaavaan menetelmään kuin Tilastokeskuksen ennuste, mutta viiteen vähäisimmän lähtömuuton vuoteen 2010-luvulla
Maahanmuutto	Perustuu vuosien 2010-2018 maahanmuuton keskitasoon	Perustuu vuosien 2010-2018 keskitasoon	Maahanmuutto kaksinkertaistuu vuoteen 2030 mennessä vuosien 2010-2019 tasolta
Maastamuutto	Perustuu vuosien 2010-2018 maastamuuton keskitasoon	Perustuu vuosien 2010-2018 maastamuuton keskitasoon	Maastamuutto kaksinkertaistuu vuoteen 2030 mennessä vuosien 2010-2019 tasolta
Lopputulokset	Voimakas supistuminen	Tilastokeskuksen ennustetta maltillisempi supistuminen	Vähäinen supistuminen

Pohjois-Karjalan työikäisen väestön ennuste

Tilastokeskuksen väestöennusteessa:

- Pohjois-Karjalan työikäinen väestö vähenee **9 799 asukkaalla/ -10,0%**
- Työikäisen väestön supistuminen on suhteellisen voimakasta koko tarkastelujakson ajan.
- Pohjois-Karjalan väestönkehitys jää jälkeen Pohjois-Savosta ja Etelä-Pohjanmaasta, mutta on merkittävästi Kainuuta ja Etelä-Savoa vahvempaa.

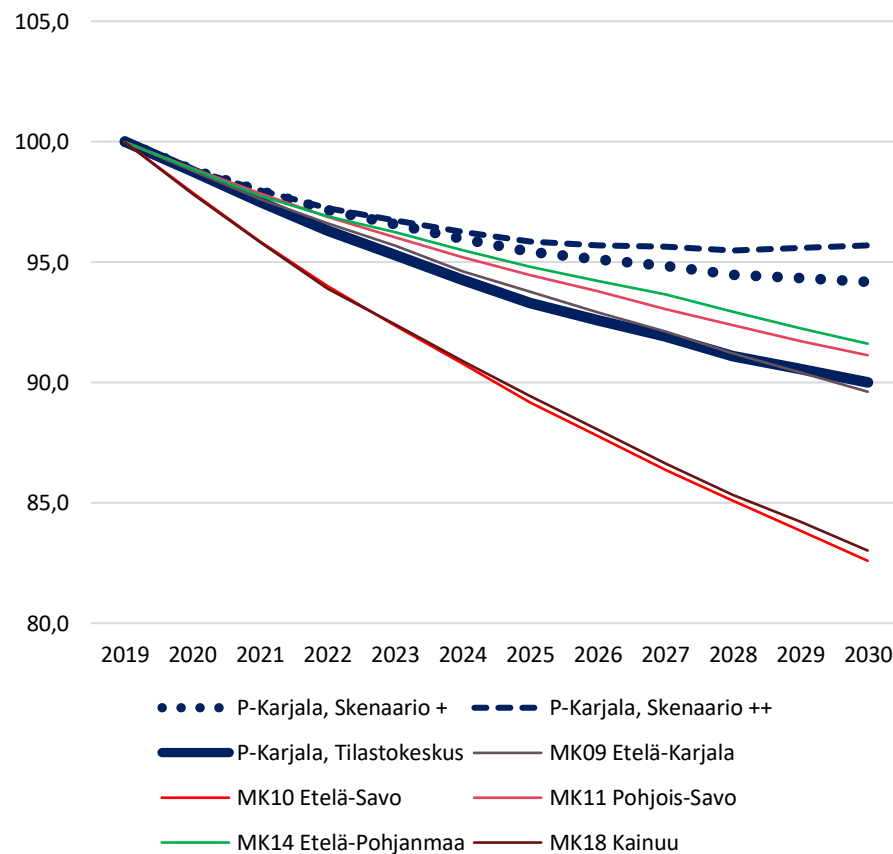
Skenaariossa +:

- Pohjois-Karjalan työikäinen väestö vähenee **5 714 asukkaalla/ -5,8%**
- Työikäisen väestö supistuu voimakkaasti 2020-luvun alussa, 2020-luvun lopussa supistuminen on vähäistä.
- Pohjois-Karjalan työikäisen väestön kehitys on vahvinta verrokeista.

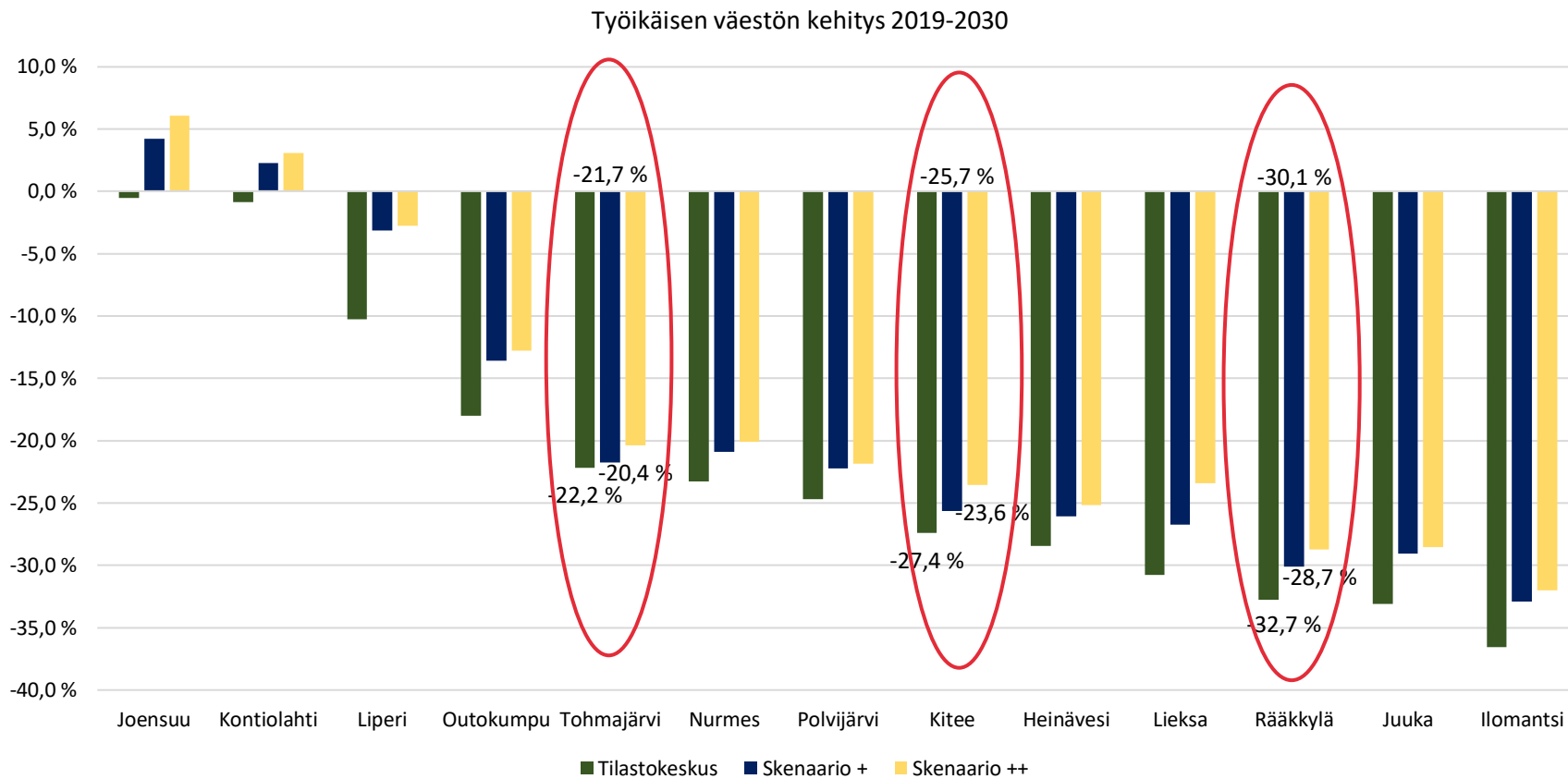
Skenaariossa ++:

- Pohjois-Karjalan työikäinen väestö vähenee **4 220 asukkaalla/ -4,3%**
- Työikäisen väestö supistuu voimakkaasti 2020-luvun alussa, 2020-luvun lopussa työikäinen väestö kasvaa
- Pohjois-Karjalan työikäisen väestön kehitys on vahvinta verrokeista.

Työikäisen väestön kehitys indeksinä 2019-2030 (2019=100)

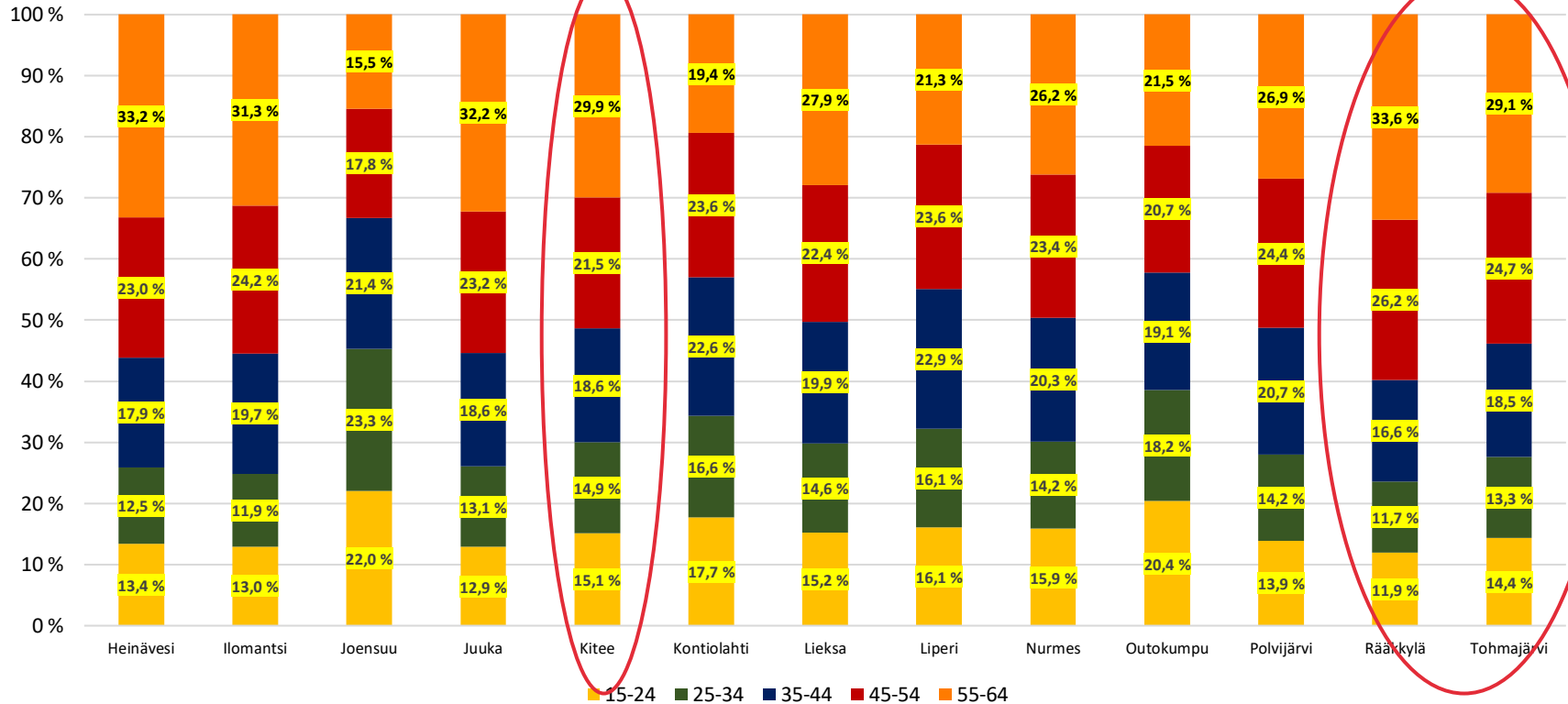

Pohjois-Karjalan kuntien työikäisen väestön kehitys eri skenaarioissa 2019-2030

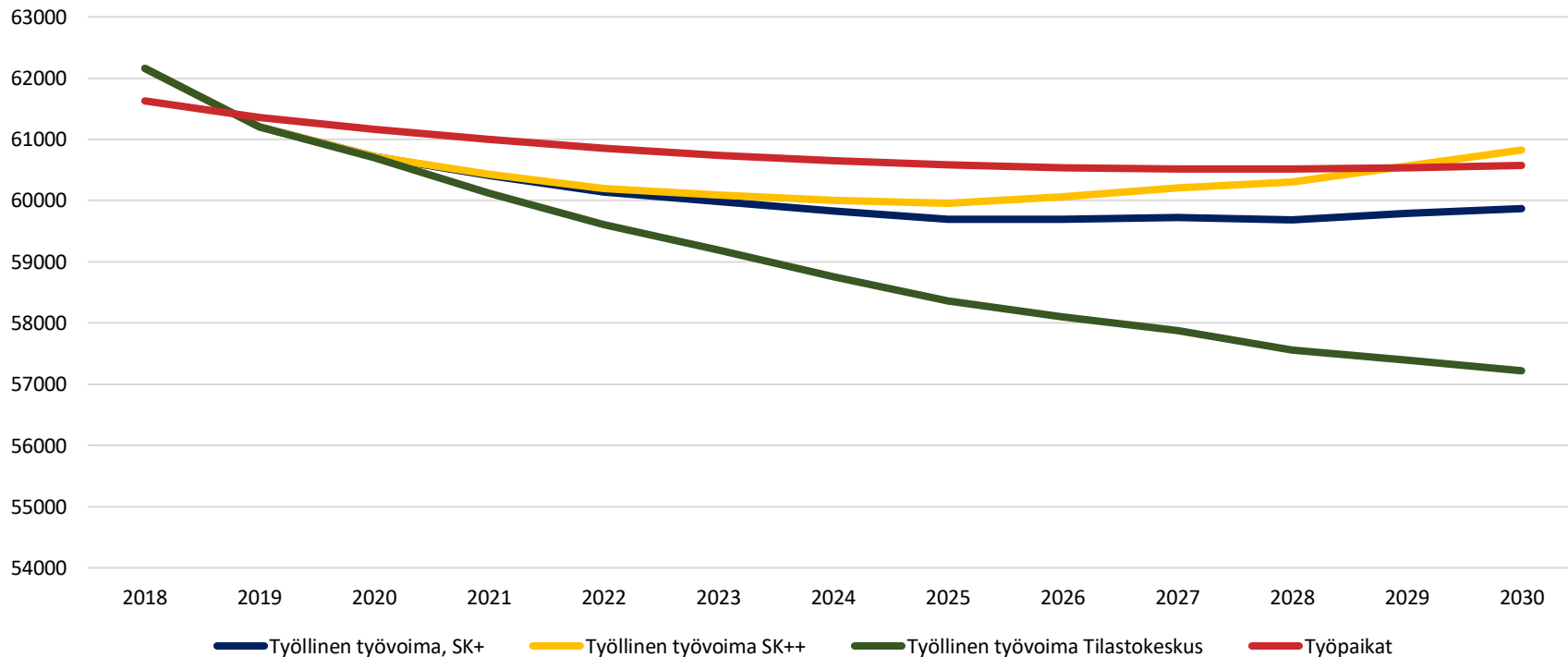
Pohjois-Karjalan kuntien työikäisen väestön ikärakenne 2030

Työikäisen väestön ikärakenne 2030 Tilastokeskuksen väestöennusteessa

Pohjois-Karjalan työllinen työvoima ja työpaikat eri skenaariossa 2018-2030

Työllinen työvoima ja työpaikat eri skenaarioissa 2018-2030

Pohjois-Karjalan kuntien työllinen työvoima ja työpaikat eri skenaariossa 2018-2030

	Työllinen työvoima, Tilastokeskus 2018-2030	Työllinen työvoima, SK+ 2018-2030	Työllinen työvoima SK++ 2018-2030	Työpaikat 2018-2030
Heinävesi	-27,8 %	-25,4 %	-24,5 %	-19,3 %
Ilomantsi	-35,3 %	-31,6 %	-30,6 %	-14,5 %
Joensuu	2,0 %	6,9 %	8,8 %	6,3 %
Juuka	-31,7 %	-27,6 %	-27,0 %	-23,9 %
Kitee	-28,4 %	-26,7 %	-24,6 %	-26,4 %
Kontiolahti	1,5 %	4,8 %	5,5 %	-0,5 %
Lieksa	-30,1 %	-26,0 %	-22,6 %	-13,5 %
Liperi	-7,3 %	0,0 %	0,4 %	-2,9 %
Nurmes	-21,5 %	-19,1 %	-18,3 %	-10,8 %
Outokumpu	-16,4 %	-11,8 %	-11,0 %	-7,4 %
Polvijärvi	-23,8 %	-21,3 %	-20,9 %	-15,8 %
Rääkkylä	-31,8 %	-29,2 %	-27,8 %	-21,6 %
Tohmajärvi	-21,7 %	-21,2 %	-19,8 %	-13,0 %

Pohjois-Karjalan toimialoittainen työvoima- ja työpaikkakehitys 2018-2030

	Työllinen työvoima, Tilastokeskus	Työllinen työvoima, SK+	Työllinen työvoima, SK++	Työpaikat	Huomioita työvoiman ja työpaikkojen kohtaamisesta
A Maatalous, metsätalous	-1235	-1141	-1104	-1399	Työpaikat ja työvoima supistuvat erittäin voimakkaasti. Kohtuullinen työttömyysriski
B Kaivostoiminta ja louhinta	48	62	66	55	Maltillista kasvua sekä työpaikoissa, että työvoimassa
C Teollisuus	-469	-51	95	-799	Työpaikat vähentyvät voimakkaasti, työvoiman kehitys vaihtelee eri skenaarioissa. Merkittävä työttömyysriski.
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	-14	-7	-5	-23	Ei merkittävästi työpaikkoja tai työvoimaa
E Vesihuolto ja muu ympäristön..	-24	-12	-7	58	Työpaikat kasvavat hieman työvoimaa voimakkaammin.
F Rakentaminen	-258	-81	-19	-249	Työpaikat vähenevät, työvoiman kehitys vaihtelee. Skenaariosta riippuen työttömyysriski
G Tukku- ja vähittäiskauppa	-950	-713	-629	-313	Työvoima vähenee työpaikkoja voimakkaammin. Kohtuullinen työvoimapulan riski
H Kuljetus ja varastointi	-478	-375	-337	-252	Työvoima vähenee työpaikkoja voimakkaammin. Kohtuullinen työvoimapulan riski
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	147	259	298	308	Työpaikkojen määrä kasvaa voimakkaasti. Skenaariosta riippuen työvoimapulan riski
J Informaatio ja viestintä	258	333	360	334	Työpaikkojen määrä kasvaa voimakkaasti. Skenaariosta riippuen työvoimapulan riski
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	-88	-65	-56	-114	Työpaikkojen määrä vähenee työvoimaa enemmän.
L Kiinteistöalan toiminta	88	118	130	111	Työpaikkojen ja työvoiman kehitys vastaavaa.
M Ammat., tietyl. ja tekn. toiminta	-305	-215	-184	-456	Työpaikkojen määrä supistuu työvoimaa enemmän. Kohtuullinen työttömyysriski.
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	547	756	829	583	Työpaikat kasvavat työvoimaa vähemmän. Työttömyysriski
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus	-794	-676	-631	-53	Työvoima supistuu työpaikat eivät merkittävästi. Työvoimapulan riski.
P Koulutus	-780	-589	-522	-563	Voimakasta supistumista. Skenaariosta riippuen Työvoimapulan riski.
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	-250	315	520	1523	Työpaikkojen määrä kasvaa voimakkaasti. Työvoima kehittyy heikosti. Erittäin suuri työvoimapulan riski.
R Taiteet, viihde ja virkistys	28	84	104	78	Työpaikkojen ja työvoiman kehitys vastaavaa.
S Muu palvelutoiminta	-222	-154	-128	-435	Työpaikat supistuvat työvoimaa enemmän. Työttömyysriski
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	-59	-42	-36	643	Työpaikkojen määrä kasvaa, työvoima ei. Työvoimapulan riski.
Tuntematon	-122	-91	-79	-139	

Kiteen toimialoittainen työvoima- ja työpaikkakehitys

	Työllinen työvoima, Tilastokeskus	Työllinen työvoima, SK+	Työllinen työvoima, SK++	Työpaikat	Huomioita työvoiman ja työpaikkojen kohtaamisesta
A Maatalous, metsätalous	-160	-154	-148	-133	Työvoiman supistuu hieman työpaikkoja voimakkaammin. Ei kuitenkaan merkittävää riskiä työvoimapulaan
B Kaivostoiminta ja louhinta	-2	-2	-2	-4	Hyvin pieni ala, ei merkittäviä muutoksia
C Teollisuus	-177	-168	-156	-281	Suuri ala, työpaikat supistuvat erittäin voimakkaasti, työvoima vain kohtuullisen voimakkaasti. Merkittävä työttömyyteen.
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	-2	-2	-1	-3	Hyvin pieni ala, ei merkittäviä muutoksia
E Vesihuolto ja muu ympäristön..	-6	-5	-5	0	Hyvin pieni ala, ei merkittäviä muutoksia
F Rakentaminen	-73	-69	-65	-159	Keskisuuri ala, työpaikat vähenevät huomattavasti työvoimaa enemmän. Hyvin merkittävä työttömyysriski
G Tukku- ja vähittäiskauppa	-122	-116	-110	-75	Työpaikat supistuvat työvoimaa vähemmän. Pieni riski riittävään työvoimaan saannista, mutta toisaalta työvoimaa voi siirtyä muilta aloilta.
H Kuljetus ja varastointi	-52	-48	-44	-41	Työpaikka ja työvoiman kehitys hyvin vastaavaa.
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	-32	-30	-28	-34	Työpaikkakehitys ja työllisen työvoiman kehitys on vastaavaa.
J Informaatio ja viestintä	-4	-3	-2	-3	Pieni ala, muutokset vähäisiä
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	-8	-7	-6	-21	Työpaikat supistuvat työvoimaa voimakkaammin
L Kiinteistöalan toiminta	-1	0	0	-2	Pieni ala, kehitys vähäistä
M Ammat., tietyl. ja tekn. toiminta	-19	-17	-16	2	Työvoima supistuu hieman työpaikkoja voimakkaammin
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	-20	-16	-12	-5	Työpaikat supistuvat hieman työvoimaa vähemmän
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus	-64	-61	-59	-64	Työpaikat ja työvoima supistuu voimakkaasti, kehitys vastaavaa
P Koulutus	-77	-73	-70	-89	Työpaikat ja työvoima supistuu voimakkaasti, kehitys vastaavaa
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	-107	-95	-80	8	Työvoima supistuu huomattavan voimakkaasti, työpaikat kasvavat. Hyvin merkittävä riski työvoimapolusta (!)
R Taiteet, viihde ja virkistys	-8	-7	-6	4	Pieni ala, vähäiset muutokset
S Muu palvelutoiminta	-21	-18	-16	-17	Työpaikat ja työvoima supistuvat hieman
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	-9	-9	-8	36	Työpaikat kasvavat, työvoima supistuu hieman. Kohtuullinen riski työvoimapolusta.
Tuntematon	-15	-14	-13	-22	-

Rääkkylän toimialoittainen työvoima- ja työpaikkakehitys 2018-2030

	Työllinen työvoima, Tilastokeskus	Työllinen työvoima, SK+	Työllinen työvoima, SK++	Työpaikat	Huomioita työvoiman ja työpaikkojen kohtaamisesta
A Maatalous, metsätalous	-64	-62	-60	-71	Työpaikat ja työvoima supistuvat voimakkaasti, mutta vastaavasti.
B Kaivostoiminta ja louhinta	-1	-1	-1	0	Ei työpaikkoja tai työvoima merkittävästi
C Teollisuus	-20	-18	-17	-17	Työpaikat ja työvoima supistuvat merkittävästi, mutta vastaavasti.
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	0	0	0	1	Ei työpaikkoja tai työvoima merkittävästi
E Vesihuolto ja muu ympäristön..	0	0	0	0	Ei työpaikkoja tai työvoima merkittävästi
F Rakentaminen	-18	-17	-17	-8	Työvoima supistuu työpaikkoja voimakkaammin. Pieni työvoimapulauksen riski, mutta naapurikunnissa työvoimaa
G Tukku- ja vähittäiskauppa	-18	-17	-16	-3	Työvoima supistuu työpaikkoja merkittävästi voimakkaammin. Riski työvoimapulauksen, mutta matalan osaamistason ala.
H Kuljetus ja varastointi	-10	-9	-8	-4	Työpaikat ja työvoima supistuvat hieman
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	-3	-2	-2	-1	Ei merkittäviä muutoksia
J Informaatio ja viestintä	-2	-1	-1	0	Ei työpaikkoja tai työvoima merkittävästi
K Rahoitus- ja vakuustointi	-1	-1	-1	0	Ei työpaikkoja tai työvoima merkittävästi
L Kiinteistöalan toiminta	-3	-2	-2	3	Ei merkittäviä muutoksia
M Ammat., tietl. ja tekn. toiminta	-3	-3	-3	-1	Ei merkittäviä muutoksia
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	1	2	3	5	Pientä työpaikkojen ja työvoiman kasvua
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus	-9	-8	-8	6	Työpaikkojen määrä kasvaa hieman, työvoima supistuu hieman. Pieni työvoimapulauksen riski.
P Koulutus	-12	-11	-11	-5	Työpaikkojen ja työvoiman määrä supistuu hieman. Pieni työvoimapulauksen riski
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	-32	-28	-26	-18	Työvoima suistuu huomattavasti, työpaikkojen määrä hieman. Huomattava työvoimapulauksen riski.
R Taiteet, viihde ja virkistys	-3	-2	-2	0	Ei merkittäviä muutoksia
S Muu palvelutoiminta	-7	-7	-7	-4	Pientä supistumista
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	-2	-2	-2	9	Pientä kasvua työpaikoissa, muttei työvoimassa.
Tuntematon	-4	-4	-3	-2	Pientä supistumista

Tohmajärven toimialoittainen työvoima- ja työpaikkakehitys 2018-2030

	Työllinen työvoima, Tilastokeskus	Työllinen työvoima, SK+	Työllinen työvoima, SK++	Työpaikat	Huomioita työvoiman ja työpaikkojen kohtaamisesta
A Maatalous, metsätalous	-83	-82	-79	-76	Sekä työpaikat, että työvoima supistuu voimakkaasti. Ei työpaikkoja tai työvoima merkittävästi
B Kaivostoiminta ja louhinta	-2	-2	-2	-2	
C Teollisuus	-25	-24	-22	6	Työpaikkojen määrä kasvaa hieman, työvoima supistuu hieman. Ei kuitenkaan merkittävää työvoimapulan riskiä, sillä Kiteellä päinvastainen kehitys
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	0	0	0	0	Ei työpaikkoja
E Vesihuolto ja muu ympäristön..	-2	-2	-1	1	Ei merkityksellisesti työpaikkoja tai työvoimaa
F Rakentaminen	-12	-12	-10	-3	Työvoima supistuu työpaikkoja voimakkaammin. Ei kuitenkaan merkittävää työvoimapulan riskiä, sillä Kiteellä päinvastainen kehitys
G Tukku- ja vähittäiskauppa	-28	-28	-26	-19	Työvoima supistuu työpaikkoja hieman voimakkaammin. Pieni työvoimapulan riski.
H Kuljetus ja varastointi	-34	-34	-32	-75	Työpaikat supistuvat merkittävästi työvoimaa voimakkaammin. Työttömyysriski.
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	-12	-11	-11	-22	Työpaikat vähenevät työvoimaa voimakkaammin. Työttömyysriski.
J Informaatio ja viestintä	-2	-2	-1	0	Ei merkityksellisesti työpaikkoja tai työvoimaa
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	-2	-2	-1	0	Ei merkityksellisesti työpaikkoja tai työvoimaa
L Kiinteistöalan toiminta	0	0	0	1	Ei merkityksellisesti työpaikkoja tai työvoimaa
M Ammat., tietl. ja tekn. toiminta	-16	-16	-15	-11	Pientä työvoiman ja työpaikkojen supistumista
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	11	12	13	-3	Työvoima kasvaa, työpaikat eivät. Pieni työttömyysriski.
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus	-31	-31	-30	19	Työpaikat kasvavat, työvoima supistuu. Riski työvoimapulasta.
P Koulutus	-20	-19	-18	-21	Työvoima ja työpaikat supistuvat vastaavasti.
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	-53	-52	-48	5	Työpaikkojen määrä kasvaa, työvoima supistuu huomattavasti. Suuri työvoimapulan riski.
R Taiteet, viihde ja virkistys	-2	-2	-1	-3	Kehitys maltillista.
S Muu palvelutoiminta	-9	-9	-9	21	Työpaikkojen määrä kasvaa, työvoima ei. Pieni työvoimapulan riski.
T Kotitalouksien toiminta työnantajina	-3	-2	-2	12	Työpaikkojen määrä kasvaa, työvoima ei. Pieni työvoimapulan riski.
Tuntematon	-4	-4	-4	1	-

Keski-Karjalan työmarkkinoiden keskeisimmät haasteet tilastoanalyysin perusteella

1. Työkäisen väestön ja työvoiman kehitys

→ Työkäinen väestö ja työvoima ovat supistuneet Keski-Karjalassa erittäin voimakkaasti 2010-luvulla. Kehitys oli erityisen heikkoa Rääkkylässä ja Kiteellä, hieman maltillisempaa Tohmajärvellä. 2020-luvun aikana työkäinen väestö ja työvoima uhkaavat supistua erittäin voimakkaasti kaikissa seudun kunnissa.

2. Työkäisen väestön ikärakenne ja tämän vaikutukset

→ Kaikissa Keski-Karjalan kunnissa työkäisen väestössä etenkin 55-64-vuotiaiden ikäryhmä on erittäin korostunut; kaikissa seudun kunnissa yli kolmasosa työkäisistä oli 55-64-vuotiaita, jotka siirtyvät eläkeikään 2020-luvulla. Erityisen haastava tilanne on Rääkkylässä. → Tämä pitkälti selittää työkäisen väestön erittäin heikkoa ennustettua kehitystä 2020-luvulla ja tämän kääntäminen edes maltillisemmaksi supistumiseksi vaatisi huomattavasti vahvempaa vetovoimaa alueen kunnissa.

3. Matala työllisyysaste ja työttömyyden rakenteelliset ongelmat

→ Kaikissa Keski-Karjalan kunnissa työllisyysaste oli matala ja työttömyysaste oli suhteellisen korkea, jo ennen vuotta 2020. Osin matala työllisyysaste johtuu työvoiman ikärakenteesta, mutta myös työttömien määrä selittää tätä. Työttömyyden rakenne on myös haastava, joskaan ei erityisen haastava Pohjois-Karjalan tasolla.

→ Työkäinen väestö supistuu voimakkaasti 2020-luvulla. Tähän voi olla osin vaikea vaikuttaa, mutta työllisen väestön supistumista olisi mahdollista loiventaa aktivoimalla suuremman osan työttömistä työllisiksi. Vastaako nykyisten työttömien osaaminen ja koulutus alueen työmarkkinoiden nykyisiä ja tulevia tarpeita, ja voidaanko tähän vaikuttaa alueen toimijoiden toimesta.

4. Ennustettu työpaikkakehitys ja erot työvoiman ja työpaikkojen kehityksessä

→ Työpaikkojen määrä vähenee Keski-Karjalassa merkittävästi, mutta työvoiman ennakoitu supistuminen on merkittävästi voimakkaampaa. Tämä voi johtaa joko työvoiman kehityksen maltillistumiseen tai työpaikkakehityksen heikkenemiseen. Erityisesti Tohmajärvellä työpaikkojen ennakoitu kehitys on merkittävästi otollisempaa kuin työvoiman ennakoitu kehitys.

→ Toimialoitain erot ovat vielä suuremmat: osalla toimialoja on merkittävä riski työvoimapulaan, kun taas osalla toimialoista on työttömyysriski, sillä työpaikkakehitys jää työvoimaa heikommaksi. **Erityisen suuri työvoimapulan riski on sote-sektorilla 2020-luvulla.** Työttömyyden kasvun riski on taas etenkin teollisuuden alalla; etenkin Kiteen teollisten työpaikkojen kehitys uhkaa jäädä merkittävästi työvoimaa heikommaksi.

Keski-Karjalan työmarkkinoiden keskeisimmät haasteet tilastoanalyysin perusteella 2/2

4. Alueen työpaikkarakenteen monipuolisuuden väheneminen

- 2010-luvun työpaikkakehitys yksipuolisti Keski-Karjalan työpaikkarakennetta. 2010-luvun kehityksen johdosta etenkin sote-palveluiden merkitys korostui alueen työpaikkarakenteessa, sekä Tohmajärven ja Rääkkylän julkishallinnon alan merkitys korostui, kun taas etenkin maa- ja metsätalouden, teollisuuden, kuljetuksen ja varastoinnin sekä tukku- ja vähittäiskaupan merkitys väheni. Myöskään pienempien, koko maakunnan tasolla nousevien alojen (kuten majoitus- ja ravitsemistoiminta) työpaikkakehitys oli heikkoa alueella. **Myös tulevaisuudessa työpaikkakehitys on seudulla polarisoitunut, etenkin maatalouden ja teollisuuden työpaikkakehitys on heikkoa, kun taas sote-alalla työpaikkojen määrä kasvaa**
- Minkälaisia haasteita työpaikkarakenteen yksinkertaistuminen tuo alueelle tulevaisuudessa? Lisääkö tämä esimerkiksi suhdannevaihteluiden riskiä tai korostaa liikaa julkisen hallinnon merkitystä alueen työllistäjänä?

5. Keski-Karjalan veto- ja pitovoima ja työvoiman houkuttelu muusta maasta

- Koska alueella on vain rajallisesti koulutustoimintaa, täytyy Keski-Karjalaan houkuttaa työvoimaa joko muusta maasta tai ulkomailta. 2010-luvun muuttoliikkeen perusteella Keski-Karjalan vetovoima on suhteellisen heikko, esimerkiksi paluumuuttoja korkeakoulutusseuduilta tehdään vain vähän Keski-Karjalaan. Lisäksi etenkin Kiteen pitovoima maahanmuuttajien ryhmässä on erittäin heikko. Ilman veto- ja pitovoiman parantumista alueelle osaavan työvoiman houkuttelu voi muodostua haastavaksi, joka taas voi osoittautua alueen työmarkkinoiden pullonkaulaksi. Työvoiman houkuttelu alueelle korostuu 2020-luvulla etenkin toimialoilla, joilla on riski työvoimapulaan (esim. Sote-sektori).
- Pystytäänkö erilaisin toimin lisäämään alueen veto- ja pitovoimaa tai voidaanko osaavan työvoiman saannin turvaamiseen reagoida muilla tavoin (esim. koulutustoiminnan laajentaminen ym. koulutusratkaisut, pendelöinti, etätö jne.?).